

Telegram den 2. februar 1949 fra den amerikanske ambassadør i Stockholm, Matthews, til den amerikanske udenrigsminister

Hemmeligt

130. Ambassadør Boheman, der i dag rejser tilbage til Washington, fortalte mig i går aftes, at han hverken var overrasket over eller særlig utilfreds med, at konferencen i Oslo var "slået fejl". Han sagde, at danskerne var dem, der var mest berørte, men han vidste ikke, om Hedtofts primære bekymring var over den mulige splittelse af hans parti og de indrepolitiske virkninger heraf, eller om det var over Danmarks internationale stilling. Han sagde, at nordmændene havde foreslået en formulering om "ensidig amerikansk garanti" af en skandinavisk alliance, men han havde modsat sig det som "den værst mulige løsning." Han sagde, at mødet ikke havde varet længe. Svenskerne havde forelagt deres model støttet af danskerne, men den kunne ikke accepteres af nordmændene, der havde forelagt deres, som svenskerne ikke kunne acceptere, og dermed var mødet slut.

Boheman bemærkede, at han anså det norske standpunkt for tilslutning til Atlantpagten for det rigtige "hvis der var overhængende fare for en krig inden for det næste år", men da han ikke mener det er sandsynligt de næste fem år, tror han, at det svenske standpunkt er det fornuftigste og det bedst egnede til at holde den sovjetiske kolde krig borte fra Skandinavien. Han sagde, at nordmændene virkede overraskede over den sovjetiske henvendelse [noten af 29. januar], men han forstod ikke hvorfor, for det var kun hvad man kunne have forventet. Han understregede, at den [henvendelsen] ikke havde nogen indvirkning på forhandlingerne under konferencen, og at de ikke kendte til den, før end beslutningerne var truffet. Alvoren for Skandinavien bestod i Norges deltagelse i Atlantpagten, fordi den ville medføre et øget pres på denne region og gøre Finlands stilling vanskeligere. Hvis Norge går med, kan han imidlertid ikke se nogen grund til, at ikke også danskerne skulle følge trop, men han var endnu ikke sikker på, at Norge vil tilslutte sig Atlantpagten.

Jeg spurgte ham om betydningen af udtrykket "på nuværende tidspunkt" i kommunikøet fra Oslo-mødet, og om det indebar, at der var planer om fremtidige forhandlinger. Han sagde nej, og at udtrykket var blevet indføjet på forlangende af danskerne, der ikke ønskede at opgive håbet, og af nordmændene, der mente, at det ville lindre chockvirkningen i offentligheden. Svenskerne havde hverken interesse i dette eller hint, sagde han, og han betragtede de skandinaviske pagtplaner som skrinlagte.